

Biblická hodina (BH) pre dospelých, Bratislava, Legionárska 6, štvrtok: 3. 10. 2024, 18.00 h, cyklus: ŽALMY, téma: **ŽALM 62**

„¹ Pre hudobný prednes na nápev: Jedutún. Žalm Dávidov. ² Len v Bohu utíši sa moja duša; od Neho pochádza moja spása. ³ Len On je moja skala, moja spása, môj hrad; veľmi sa nesklátim. ⁴ Dokedy budete dorážať na človeka? Všetci vraždíte ako naklonená stena a ako preborený múr. ⁵ Aj z jeho výšky snažia sa ho zvrhnúť: milujú lož; ústami žehnajú, no vo svojom vnútri preklínajú. Sela. ⁶ Len v Bohu utíši sa moja duša; lebo od Neho pochádza moja nádej. ⁷ Len On je moja skala, moja spása, môj hrad; nesklátim sa. ⁸ Na Bohu spočíva moja spása, moja česť; i skala mojej sily, moje útočisko je v Bohu. ⁹ Dúfajte v Neho, ľudia, v každom čase; vylievajte si pred Ním srdce! Boh je naším útočiskom. Sela. ¹⁰ Len ako dych sú ľudskí synovia, synovia muža sú len klam; na váhe vyskočia vysoko, spolu sú ľahší ako dych. ¹¹ Nedúfajte v útlak, neskladajte márnú nádej v lúpeži; ak rastie majetok, neprikladajte srdce. ¹² Raz prehovoril Boh, dve veci som vyrozumel: U Boha je moc ¹³ a u Teba i milosť, Pane! Lebo Ty odplatíš každému podľa jeho skutkov.“

Leitmotív

Piesne poznáme často podľa tzv. leitmotívu – príznačného, vedúceho motívu skladby. **Leitmotívom 62. žalmu je istota v Bohu.** Dôjst k pokoju, utíšeniu vnútra, ako tu Dávid, je veľkou milosťou. Keď čítame v SZ o Dávidovi, neraz bol obklopený nepriateľmi či závistlivcami, ktorí ho chceli pripraviť o trón, ba želali si jeho smrť. On sám

bol však **ukrytý v hlbokom pokoji, ktorý mal v Bohu.** Nevedno, kedy presne vznikol 62. žalm. Niektorí biblisti sa domnievajú, že v období, keď sa Dávida pokúšal zvrhnúť jeho vlastný syn Absolón (2S 15 – 18). Nech je to tak, či onak je zrejmé, že 62. žalm pochádza od toho, kto vo svojich starostiach intenzívne zažil Božiu blízkosť.

Aj veriaci v Boha má starosti

Bolo by trpkým sklamaním, keby sme podľašli klamu, že veriaci človek nemá starosti. Má – a možno väčšie ako ten, kto v Hospodina neverí. **Kto dúfa v Boha sa od neveriaceho nelíši tým, že by nemal starosti. Odlišuje sa od neho tým, že vie, čo si s problémami počať, ku Komu sa v nich utiekať.** Kým Pán Ježiš opäť nepríde na túto zem, starosti nezmiznú.

Opätovný návrat na hrad

Dávid vo svojich starostiach intenzívne zažil Božiu blízkosť. Nie raz navždy. Keď čítame žalmy, ktorých autorstvo sa pripisuje Dávidovi, je ťažko prepočúť, že **Dávid** o svojich peripetiách a vnútorných zápasoch hovorí v mnohých žalmoch. Čo sa od neho môžeme učiť je, že **sa znova a znova vracia do nedobytného hradu, ktorým mu je Pán Boh.** Kým žijeme, starosti a ťažkosti z tohto sveta nezmiznú. No **naš vnútorný pohľad na ne, a život vôbec, sa zmení, ak sa Pán Boh aj nám stane skalou, spásou a nedobytným hradom.** Vtedy prestávame byť zajatcami zranení, ktoré nám spôsobili iní ľudia – či už nepriatelia, alebo naši blízki. K Bohu sa treba

nanovo vracat' ako do útočištného hradu. Práve preto, že vieme, že Pán Boh má veci pod kontrolou, môžeme trpezlivo očakávať Jeho zásah, Jeho zachraňujúcu pomoc.

Ukryť sa v Bohu oslobodzuje od zatrpknutosti

Podľa **v. 5** čelí Dávid ľuďom, ktorí ako zbraň používajú lživé slová a ohováranie. Ťažký je boj s tými, ktorí nás chcú pripraviť o *dobré meno*. To „*je vzácnejšie ako veľké bohatstvo*“ (Prísľ 22, 1). Dávid proti týmto protivníkom nepodniká obrannú akciu. Nevyzýva ani Boha aby zasiahol. Opakuje, čo vyznal už v úvode: „**Len v Bohu utíši sa moja duša; lebo od Neho pochádza moja nádej.** Len On je *moja skala, moja spása, môj hrad; nesklátim sa*“ (Ž 62, 6n). Nie pomstiť sa, nie odplácať rovnakou mincou, ale **ukryť sa v Bohu je to najlepšie, čo môžeme urobiť proti tomu, keď ohovárajú.** Pán Boh nás dokáže zbaviť zatrpknutosti, ktorú v nás vyvolávajú ohováranie a slovné útoky.

Vylievat' si srdce pred Bohom

Lepšie ako sa handrkovať s neprajníkmi, je vylievat' si srdce pred Bohom (**v. 9**). Hovoriť s Ním o svojich pocitoch, o tom čo máme na srdci. **Vylievat' si srdce pred Bohom značí úplnú otvorenosť pred Tým, ktorý skúma srdcia** (Žalm 7, 10), **aj najtajnejšie myšlienky a úmysly** (čítaj: Žalm 139, 2 . 4)

Výrazy: „*moja skala, moja spása, môj hrad; skala mojej sily, moje útočisko*“ výstižne hovoria,

v akej situácii je autor žalmu a čo pre neho znamená Pán Boh. Podľa žalmistu to isté **má Boh znamenať aj pre ďalších: oslobodenie** (spása), **bezpečie a istotu** (skala, hrad, útočisko), **budúcnosť** (nádej). Dávidova ohrozená duša sa utíši v Bohu. **Dôveruje Mu, že Boh zasiahne.** Dávidov **vnútorný pokoj sa hlasno prihovára druhým.** Oni sú poučení tým, čo vidia na Dávidovi, ktorý ich nabáda, aby konali to, čo on: „*Dúfajte v Neho, ľudia, v každom čase.*“ Nielen v obdobiach požehnaní, ale vo všetkých okolnostiach a situáciách - v mladosti i starobe, v plnení povinností i vo chvíľach oddychu.

„*Vylievajte si pred Ním srdce!*“ Tak to urobila napr. Hagar. Bohu povedala: „Ty si Él Róí - Boh, ktorý ma vidí.“ (1M 16, 13) Vyliať si pred Bohom srdce, to predpokladá úplnú úprimnosť. Utíšenie nachádzame práve vtedy, keď Bohu vylejeme svoje srdce. **U Boha - ukrytí v Ňom - nie sme nikdy bez pomoci.**

Nie je viera ako viera

Dávid varuje pred lákavým pokušením, spoliehať sa na ľudskú moc (por. Ž 146, 3 - 4), **pomoc a prostriedky**, na majetok nadobudnutý nečestne - útlakom, lúpežou či iným zneužitím moci. Pripomína: **v. 10 - 11:** „*Len ako dych sú ľudskí synovia, synovia muža sú len klam; na váhe vyskočia vysoko, spolu sú ľahší ako dych. Nedúfajte v útlak, neskladajte márnú nádej v lúpeži; ak rastie majetok, neprikladajte srdce.*“

Vskutku, **nie je viera ako viera.** Stačí si spomenúť na mužov ako Áchán (Joz 7), Géchází (2Kr 5, 26n) či Judáš, ktorí sa spoliehali na peniaze, na hmotný majetok. Spomeňme si, aký bol ich koniec.

„Ved' čo prospeje človeku, keby aj celý svet získal, ale samého seba by stratil, alebo by si uškodil?“ (L 9, 25)

„Ani chudobu ani bohatstvo mi nedávaj, poskytni mi toľko chleba, koľko potrebujem“ (Prís 30, 8).

Spasení sme z viery, no Pán Boh si všíma, čo konáme

Záver žalmu: „Lebo Ty odplatíš každému podľa jeho skutkov“ (Ž 62, 13) vyvoláva otázky. Spasení sme predsa z milosti, nie zo skutkov. Nepochybne áno, okrem jedného skutku: „Skutkom Božím je veriť v Toho, ktorého On poslal“ (J 6, 29) – v Pána Ježiša Krista. Zároveň platí, že ako omilostení, zachránení konáme skutky – nie aby sme si nimi získali spásu, ale preto, že máme od Pána určité poslanie. Boh trestá toho, kto mohol dobre robiť, a nerobil – hreší (Jk 4, 17) a odmeňuje skutky, ktoré sú konané z viery (R 2, 6nn; 14, 23b).

Čo sme sa s Dávidom naučili v utíšení sa v Bohu? – To, že **Boh je mocný a milostivý (v. 12 - 13)** „Nemýľme sa! Boh sa nedá vysmievať! Čo človek rozsieva, to bude aj žať!“ (Gal 6, 7) Amen.

S použitím: Dan Drápal: Úvahy nad žalmy (2. kniha žalmů; Návrat domů), Výklady k SZ III (KNA),

G. R. Brinke: Skizzen über die Psalmen, Průvodce životem – Žalmy (IBS),